

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431029	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης και Μεταποικιακές Θεωρίες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις & παρουσίαση εργασιών	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Κατ' επιλογή υποχρεωτικό / Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα:

- Ανάπτυξης κοινωνιολογικού προβληματισμού πάνω στη μεταναστευτική κινητικότητα.
- Εξοικείωσης με βασικές έννοιες και θεωρητικές προσεγγίσεις, όπως η αφομοίωση, η κοινωνική ενσωμάτωση/ένταξη, η πολυπολιτισμικότητα, η διεθνικότητα, η διασπορά, η ταυτότητα.
- Τοποθέτησης της μετανάστευσης στη μακρά ιστορική διάρκεια με έμφαση στη σύνδεση μετανάστη/τριας-εθνικού κράτους, καθώς και γνώση των σύγχρονων μορφών κινητικότητας.
- Εξοικείωσης με τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία της μετανάστευσης.
- Εξοικείωσης με σύγχρονα κοινωνιολογικά ζητήματα που σχετίζονται με τη μετανάστευση με έμφαση σε παράγοντες όπως το φύλο, ο χώρος, η ηλικία, οι εθνοτικές κοινότητες/θύλακες, οι εθνοτικές οικονομίες κοκ.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Πέρα από τα μαθησιακά αποτελέσματα που περιγράφονται παραπάνω, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ενθαρρύνονται να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση του περιεχομένου του μαθήματος και μέσω της εκπόνησης προαιρετικών ενισχυτικών εργασιών. Τόσο οι παραδόσεις όσο και οι εργασίες αποσκοπούν:

- Στο σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Στην άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Στην προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Στην παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Στην αυτόνομη ή/και ομαδική εργασία
- Στην επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι ενότητες του μαθήματος, οι οποίες αναπροσαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες αλλά και τα ενδιαφέροντα των συμμετεχόντων/ουσών, κατανέμονται ως εξής:

- (1) Εισαγωγικά, περίγραμμα μαθήματος, βασικές έννοιες
- (2) Η γέννηση του κοινωνικού υποκειμένου «μετανάστης»: εθνικό κράτος, πολιτεότητα (citizenship), denizenship, πρώτες απόπειρες ρύθμισης της διεθνούς κινητικότητας
- (3) Σύγχρονες (μεταπολεμικές) μορφές κινητικότητας: ο «προσκεκλημένος εργάτης», η οικογενειακή επανένωση, ο/η αιτών/ούσα άσυλο, το μετα-αποικιακό υποκείμενο, ο/η «χωρίς χαρτιά»
- (4) Θεωρίες ερμηνείας της μετανάστευσης: από τις αρχικές (μαλθουσιανές) προσεγγίσεις και τους νόμους του Ravenstein στις οικονομικές προσεγγίσεις (νεοκλασική θεωρία, νέα οικονομικά της μετανάστευσης, θεωρία της διττής ή κατατετημημένης αγοράς εργασίας, θεωρία των παγκόσμιων συστημάτων)
- (5) Κοινωνιολογικές θεωρίες ερμηνείας της μετανάστευσης: θεωρία των κοινωνικών δικτύων, θεσμική θεωρία, σωρευτική αιτιότητα, θεωρία των μεταναστευτικών συστημάτων
- (6) Η Ελλάδα ως χώρα «υποδοχής» μεταναστών/τριων: η παραγνωρισμένη ιστορία της κινητικότητας/ετερότητας, το «προσφυγικό» του Μεσοπολέμου, αγροτική έξοδος, νέα διεθνής μετανάστευση
- (7) Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της σύγχρονης «μεταναστευτικής/ προσφυγικής κρίσης»
- (8) Το φύλο της μετανάστευσης ή φύλο και μετανάστευση
- (9) Κοινωνική και κοινωνιολογική διαχείριση της ετερότητας: αφομοίωση, κοινωνικός αποκλεισμός, κοινωνική ένταξη/ ενσωμάτωση, πολυπολιτισμικότητα, διεθνικότητα (transnationalism), διασπορά
- (10) Ειδικά κοινωνιολογικά θέματα: μετανάστευση και χώρος, χωρικός διαχωρισμός, χωρική πόλωση, αστική υποβάθμιση, εξευγενισμός
- (11) Η «δεύτερη γενιά» των μεταναστών/τριών: θεωρητικός και εμπειρικός αναστοχασμός
- (12) Παρουσιάσεις εργασιών, ανακεφαλαίωση, ύλη και θέματα εξετάσεων

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες</p>											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="694 1693 1024 1749"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1029 1693 1358 1749"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="694 1756 1024 1792">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1029 1756 1358 1792">39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1798 1024 1861">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1029 1798 1358 1861">49 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1868 1024 1904">Εκπόνηση εργασίας</td> <td data-bbox="1029 1868 1358 1904">30 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1910 1024 2004">Μη καθοδηγούμενη μελέτη / προετοιμασία γραπτής εξέτασης</td> <td data-bbox="1029 1910 1358 2004">32 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	49 ώρες	Εκπόνηση εργασίας	30 ώρες	Μη καθοδηγούμενη μελέτη / προετοιμασία γραπτής εξέτασης	32 ώρες	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>											
Διαλέξεις	39 ώρες											
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	49 ώρες											
Εκπόνηση εργασίας	30 ώρες											
Μη καθοδηγούμενη μελέτη / προετοιμασία γραπτής εξέτασης	32 ώρες											

<p>(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Ελληνικά</p> <p>Προαιρετική γραπτή εργασία</p> <p>Παρουσίαση προαιρετικής εργασίας</p> <p>Γραπτή εξέταση</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Βεντούρα, Λ. (επιμ.) (2011), *Μετανάστευση και κοινωνικά σύνορα*, Αθήνα: Νήσος.

Green, N.L. (2004), *Οι δρόμοι της μετανάστευσης*, Αθήνα: Σαββάλας.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Βαΐου, Ν. & Στρατηγάκη, Μ. (επιμ.) (2009), *Το φύλο της μετανάστευσης*, Αθήνα: Μεταίχμιο.

Βεντούρα, Λ. (1994), *Μετανάστευση και έθνος: Μετασχηματισμοί στις συλλογικότητες και τις κοινωνικές θέσεις*. Αθήνα: ΕΜΝΕ Μνήμων.

Μαρβάκης, Α., Παρσάνογλου, Δ. & Παύλου, Μ. (2001), *Μετανάστες στην Ελλάδα*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Παρσάνογλου, Δ. (2007), Η μεταναστευτική κινητικότητα στον ελληνικό ιστορικο-κοινωνικό σχηματισμό. Στο Ζώρας, Κ. & Μπαντιμαρούδης, Φ., *Οι κοινωνικές επιστήμες σήμερα*, Αθήνα-Μυτιλήνη: Εκδ. Αντώνη Σάκουλα – Πανεπιστήμιο Αιγαίου, σελ. 137-157.

Παρσάνογλου, Δ. & Πετράκου, Η. (2010), Νέοι και νέες μεταναστευτικής προέλευσης και πόλη: χωρικός αποκλεισμός και μορφές αντίστασης. Στο Γιαννιτσιώτης, Γ. et al. (επιμ.), *Αμφισβητούμενοι χώροι στην πόλη: Χωρικές προσεγγίσεις του πολιτισμού*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια – Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 2010, σελ. 139-162.

Τραμουντάνης, Ά. (2016), Η διαδικασία της ενσωμάτωσης σε τοπικό επίπεδο: Η περίπτωση της δεύτερης γενιάς μεταναστών στον Δήμο Αθηναίων. Στο Μ. Θανοπούλου, Α. Μουρίκη & Ι. Τσίγκανου (επιμ.), *Απασχόληση και κοινωνική πολιτική στον Δήμο της Αθήνας. Ερευνητικές σκιαγραφήσεις*, Αθήνα: ΕΚΚΕ, σελ. 45-63.

Castles, S. & Miller M. J. (2009), *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World* (4th edition), Basingstoke: Palgrave-Macmillan.

Massey, D. S., Arango, J., Hugo, G., Kouaouci, A., Pellegrino, A. & Taylor, J. E. (1993), Theories of International Migration: A Review and Appraisal, *Population and Development Review*, 19(3), σελ. 431-466.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών

Κοινωνική Πολιτική

Journal of Ethnic and Migration Studies

Ethnic and Racial Studies

International Migration

Journal of Migration History